

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

JEGYZŐKÖNYV A NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG 2015. NOVEMBER 30-I ÜLÉSÉRŐL

Az ülés helyszíne: Nemzeti Választási Iroda székháza (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)

Az ülés ideje: 2015. november 30. 16,00 óra

Jelen vannak:

Prof. Dr. Patyi András elnök
Dr. Bozsóki Éva elnökhelyettes
Dr. Boda Pál
Dr. Fábián Adrián
Dr. Rádi Péter
Dr. Sasvári Róbert

Dr. Borbély Andrea
Dr. Litresits András
Dr. Lovas András
Dr. Sárhegyi Zoltán

Dr. Pálffy Ilona NVI elnök
Dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes
Kovács Péter NVI elnökhelyettes
Dr. Jackli Tamás NVI főosztályvezető
az NVI munkatársai

Dr. Patyi András NVB elnök: Köszönti a Nemzeti Választási Bizottság ülésén megjelenteket. Külön köszönti a Nemzeti Választási Iroda elnökét és elnökhelyetteseit. Megállapítja, hogy a Bizottság 10 taggal határozatképes és az ülést megnyitja. Ismerteti a tervezett napirendi pontot, majd szavazásra bocsátja annak elfogadását.

Szavazás

A Bizottság 98. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 10 igen egyhangú szavazattal megállapítja az alábbi napirendet:

I. Országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

I. Országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

1. Gőgös Zoltán magánszemély országos népszavazási kezdeményezése

Dr. Patyi András NVB elnök: A kezdeményezéshez tartozó aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés olvasható:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés alkosson törvényt az állami tulajdonban álló termőföldek értékesítésének a tilalmáról?”

Dr. Jackli Tamás NVI főosztályvezető: Gőgös Zoltán magánszemély 2015. november 4-én nyújtotta be kezdeményezését, mely tartalmazta a jogszabály által előírt üres, illetve a támogató választópolgárok által aláírt aláírásgyűjtő íveket, összesen 25 érvényes aláírással. A szervező két részletben csatolta a NAIH határozatát, mely feljogosítja az adatkezelésre.

Dr. Patyi András NVB elnök: Egy kérdés hitelesítéséről való döntéshozatal során a Nemzeti Választási Bizottság döntése jogi természetű és kizárólag arra korlátozódik, hogy a kérdéssel összefüggésben elindítható-e az országos népszavazás eljárási folyamata. Ennek során vizsgálni kell azt, hogy a kérdés az Alaptörvényben felsorolt tiltott tárgykörökbe esik-e, az Országgyűlés feladat-, vagy hatáskörébe tartozó kérdésről van-e szó és a kérdés egyértelműségi követelményekkel szemben támasztott követelményeknek megfelel-e. Javasolja, hogy a kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését a Bizottság tagadja meg. Az állami tulajdonban álló termőföldek elidegenítése szigorú korlátok között lehetséges, erre tekintettel Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 1. számú mellékletének 44. fejezetében az 1.1.1.1. jogcím alatt a termőföld értékesítéséből származó bevétel szerepel, tehát a kérdés a jövő évi költségvetési törvényben szereplő bevételi sort érint. Az Alkotmánybíróság állandóan követett és a Kúria által is fenntartott gyakorlata szerint három esetben közvetlen és érdemi a költségvetési törvényre gyakorolt hatásában. Az egyik, amikor a kérdés kifejezetten a költségvetési törvény módosítását célozza, a másik, ha a kérdésből okszerűen következik a költségvetési törvény módosítása, végül ha az érvényes és eredményes népszavazás a jövőbeni költségvetési törvény kiadását konkrétan határozza meg. Jelen esetben a kérdésből okszerűen következik a költségvetési törvény módosítása. Álláspontja szerint a kérdés a népszavazási egyértelműség követelményének nem felel meg. Az a megfogalmazás, miszerint „alkosson törvényt a földek értékesítésének a tilalmáról” értelmezhető úgy is, hogy alkosson a termőföldek abszolút tilalmáról törvényt, de értelmezhető úgy is, hogy alkosson törvényt a termőföldek értékesítésének tilalma tárgykörében. Mivel a kérdés a két értelmezési tartományban egyaránt meghatározható, nem egyértelmű a választópolgár és az Országgyűlés számára. Felvethető az is, hogy milyen időállapottól állna fenn. Mindezekre tekintettel javasolja, hogy az ív hitelesítését a Bizottság tagadja meg.

Dr. Litresits András NVB tag: A tervezettel nem ért egyet, hiszen nincs olyan kérdés, amelynek ne lenne költségvetési vonzata. 2006. októberében jelentették be a vizitdíjas népszavazási kezdeményezést, ebből 2008. márciusában lett népszavazás. Abban az ügyben a 34/2007-es alkotmánybírósági határozat megerősítette, hogy jövőbeni költségvetésre valamely költségvetési törvényjavaslatra hivatkozva az aláírásgyűjtő ív hitelesítése megalapozottan nem tagadható meg, hacsak nem jövőbeni költségvetési törvényben szereplő egyes kiadásokról van szó. Ugyanígy a termőföldek értékesítéséből származó bevétel sem kiadás, ez nem lehet akadálya a hitelesítés megtagadásának. A november 13-i döntésük tartalmazta, hogy a kérdés lényege, hogy a választópolgárok jól értsék, lássák át a kérdés lényegét, érdekét és jelentőségét, hogy tudatosan és átgondoltan tudják leadott szavazatukkal az Országgyűlés jogalkotói munkáját meghatározni. Ebben az esetben megvan.

Dr. Rádi Péter NVB tag: Véleményét írásban is eljuttatta tagtársaihoz. A felhívott alkotmánybírósági döntés alapján nem látja a költségvetési törvény érintettségét megállapítottanak. Számára megállapítható, hogy a kérdés az egyértelműségi kritériumnak nem felel meg, mert alapvető jog korlátozásáról van szó. Ha az Országgyűlés egy eredményes és érvényes népszavazás esetén olyan helyzetbe kerülne, hogy törvényt kellene alkotnia, akkor meg kellene felelnie az arányosság és szükségességi kritériumnak, melyet az Alaptörvény megfogalmaz alapjog korlátozása esetén. Ennek szempontjaira a kérdés nem ad támpontot. Az Országgyűlésnek ezt meg kellene vizsgálnia és ha ennek negatív eredménye lenne, akkor a törvényhozás akkor sem lenne lehetséges, ha egy eredményes és érvényes népszavazás erre kényszerítené az Országgyűlést. Így az Országgyűlés nem lenne egyértelmű helyzetben a tekintetben, hogy a népszavazás eredménye őt a jogalkotás tartalma tekintetében tisztán és világosan kötelezze.

Dr. Litresits András NVB tag: A tervezetben szerepel, hogy teljes tilalomra utal a kérdés, vagy kivételekkel. Ez minden jogszabálynál elmondható, hogy van főszabály és vannak kivételek. Ha a kérdésben ilyen pontosításokat várnának, akkor az vezetne az egyértelműség hiányára, hiszen ha több mondatból áll a kérdés, eleve kizárt, hogy egyértelmű legyen.

Dr. Fábián Adrián NVB tag: A kérdés egyértelmű, annak ellenére, hogy lehetett volna pontosabban, szabatosabban megfogalmazni. Azokkal a jelentésárnyalatokkal, tartalmakkal, melyeket Elnök úr felvetett, véleménye szerint az egyértelműség kritériumába belefér. Hajlik arra, hogy lassan már nincsen olyan lényeges kérdés, melynek nincsen költségvetési vonzata. A tiltott tárgyköröket már nem is az Alaptörvény és az Nsztv. szabályozza, hanem a költségvetési törvény. Ha abban szerepel valami egy soron, akkor ki van véve a népszavazási kezdeményezések tárgyköre alól. Ezt mindenképpen pontosítania kellene a törvényhozónak. Úgy érzi egyértelmű a kérdés, a költségvetési törvényt érinti, de ennek lehetnek fokozatai. A

kérdés, hogy vajon annyira közvetett és direkt ez az érintettség, hogy kizárja a hitelesítést.

Dr. Patyi András NVB elnök: Az állami működés, amely a társadalom egészét érinti, behálózva, végső soron visszavezethető a költségvetésre. Nem erről van szó, mert itt konkrét, kihirdetett és érvényes költségvetési törvényben meghatározott bevételt érint, annak a beszédését tenné lehetetlenné a népszavazás. Emlékezteti a Bizottságot a március 27-i döntésükre, melyben az „Egyetért-e Ön azzal, hogy a dohánytermékek kiskereskedelme Magyarországon ne az állam kizárólagos hatáskörébe utalt tevékenység legyen?” kérdést tartalmazó ív hitelesítését megtagadták többek közt arra hivatkozva, hogy a központi költségvetésről szóló törvény tartalmazza egyik fejezetében külön számon a dohánytermékek kiskereskedelmi koncessziós díját. Sikeres népszavazás esetén ez a bevétel nem lenne beszédhető, ezért érinti a költségvetést. A felülvizsgálati eljárásban a beadványozók hangsúlyozták, hogy a díjból tervezett bevétel a központi költségvetés bevételi főösszegének elenyésző százaléka, a Kúria azonban azt az álláspontot foglalta el, hogy nem a költségvetésben szereplő bevétel összege számít, hanem annak a közvetlen és érdemi érintettsége. Erre a végzésre hivatkozással építette az NVI az érvelés egy részét az előkészítés során. A tulajdonnal kapcsolatos felvetést nem tartalmazza a határozattervezet, mert itt az államról van szó. A tulajdonhoz való jog jogosultjai az állammal szemben érvényesíthetnek jogokat, az állammal szemben áll fenn az alapjog védelmének kötelezettsége. Véleménye szerint az egyértelműség egyéni mérlegelés kérdése.

Dr. Lovas András NVB tag: A 2011. évi nemzeti vagyontörvény sarkalatos törvényként úgy határozza meg az állami vagyongazdálkodást, hogy mellékletében rögzíti azokat a vagyontárgyakat, melyek nem elidegeníthetők. Ebben a rendszerben az Alaptörvényből fakadóan az állam ezen keretek között szabályozta saját tulajdonosi pozícióját, ezért sem helytálló az az érvelés, melyet Rádi Péter tagtársuk levezetett.

Dr. Rádi Péter NVB tag: Valóban így van a törvényi helyzet, de ő abból indul ki, hogy amikor a sarkalatos törvényben a korlátokat felállították, akkor a szükségesség, arányosság teszt előzetesen a Parlamentnél végigfutott. Akkor nem foglalták törvénybe, hogy az értékesítés teljes tilalma legyen törvényi feltétel. Amit tagtársa mond, az nem áll ellentétben azzal, amit ő elmondott.

Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen, 4 ellenszavazattal az „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés alkotson törvényt az állami tulajdonban álló termőföldek

értékesítésének a tilalmáról?” kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja.

Dr. Patyi András NVB elnök: További napirendi pont nincs, az ülést bezárja.

k. m. f.

**Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke**